

מטעמי תורת זילים

פרשות ויקהל פקודי – הפרובים שבמקדש

ה' יתברך ציוה לעשות "פרובים" על גבי הכפורת שבארון העדות, שנאמר "ועשית שנים פרובים זהב מקשה תעשה אתם משני קצות הכפרת" (שמות כה, יח). בצלאל קיים את ציווי ה' ועשה את הכרובים, שנאמר "ויעש שני פרובים זהב מקשה עשה אתם משני קצות הכפרת: פרוב אחד מקצה מזה ופרוב אחד מקצה מזה מן הכפרת עשה את הפרובים משני קצותיו: ויהיו הפרובים פרשי כנפים למעלה סככים בכנפיהם על הכפרת ופניהם איש אל אחיו אל הכפרת היו פני הפרובים" (שמות לו, ז – ט).

יש להבין, מדוע ציוה ה' יתברך ליצור שתי דמויות מזהב הנקראות בשם "פרובים" על גבי הכפורת שבארון העדות?

מלאכים הנקראים "פרובים" משמשים במרומים לפני ה' יתברך

לה' יתברך יש מלאכים בדמות חיות הקודש (פרקי דרבי אליעזר/ פרק ד) אשר נבראו לפני שאר מעשה בראשית (יתג דבי אליהו אליהו רבא פרק א, א) במספר של שני אלפי רבבה (יתג דבי אליהו אליהו רבא פרק לא, יח). מלאכים אלו משמשים את הקב"ה ונקראים בשם 'פרובים'. כמה מהם נמצאים בקביעות ליד ארבע רגלי כסא הכבוד שבמרומים, עד שנראה כאילו הם "נושאים" את כסא הכבוד (פרקי דרבי אליעזר/ פרק ד). יחזקאל הנביא ראה את אותם הכרובים, כפי שהעיד ואמר "וישאו הפרובים את כנפיהם וירמונו מן הארץ לעיני בצאתם והאופנים לעמדתם ויעמד פתח שער בית ה' הקדמוני וכבוד אלהי ישראל עליהם מלמעלה: היא החיה אשר ראיתי תחת אלהי ישראל בנהר קבר נאדע כי כרובים המה" (יחזקאל י, יט – כ).

כאשר גורש אדם הראשון מגן עדן לאחר שחטא, הניח הקב"ה שני 'פרובים' העשויים מזהב (ספר הליקוט' להאר"י ז"ל ספר זכריה סימן ד' ד"ה יגס בזה תבין ענין המנוחה), כלומר מאותם המלאכים הנקראים בשם זה (עפ"י פרקי דרבי אליעזר/ פרק ד), על מנת שישמרו על שערי גן עדן. וכן הוא שם את "להט החרב המתהפכת" בפתח גן עדן לשמור על הדרך והפתח (זוהר חדש/ פרשת בראשית דף כד ע"ב ד"ה רבי בא בשם), כדי שלא יוכלו בני האדם להגיע ל"עץ החיים", כפי שנאמר "ויגרש את האדם וישכן מקדם לגן עדן את הפרובים ואת להט החרב המתהפכת לשמור את דרך עץ החיים" (בראשית ג, כד). על כך התפלל והתחנן משה רבינו לזכות להיכנס לארץ ישראל, כי כוונתו היתה להגיע לשערי גן עדן ולהסיר את להט החרב המסתובבת, וכך לפתוח את הדרך ל"עץ החיים" שיוכלו עם ישראל להגיע אליו (מאמר חיקור דין/ להרמ"ע מפאנו חלק ב פרק טז ד"ה איתח).

הכרובים שהונחו בשערי גן עדן (ראה רש"י בראשית ג פסוק כד, רבינו בחיי בראשית ג פסוק כב שהם מלאכי חבלה. וראה 'כתם פז' על זוהר פרשת ויחי דף רמ"ג ע"ב ד"ה והכוונה בזה כ"י שלדעתו הם מלאכי השרת) יצרו מחיצה מבודלת בין קדושי הגן לחיצונים (מעבר יבק' שפתי רננות תחילת פרק לג ד"ה מצאתי כתוב בספרים) ובין 'עץ החיים' לבני האדם (ורבינו בחיי בראשית ג, כב). וכאשר אותם הכרובים רואים נשמה שאינה ראויה להיכנס פנימה הם דוחים אותה לחוץ, והיא יכולה להישרף באותו הלהב או לקבל אז את עונשה (זוהר חדש/ פרשת בראשית דף כד ע"ב ד"ה שאו נגור, זוהר חדש/ פרשת נח דף כז ע"א ד"ה הפתח השני בשערי גן עדן/ מדרש הנעלם) ולהימסר בידי מלאכי חבלה המובילים אותה לגהינום (מעבר יבק' שפתי רננות תחילת פרק לג ד"ה מצאתי כתוב בספרים). וכן על ידי שניתנה 'להט החרב' בידיהם של הכרובים, הם מכים את המלאכים אשר נמצא בהם שמץ של פגם (פירושי ר' אלעזר מגרמייזא/ לבעל הרוקח פרשת בראשית ד"ה וישכן מקדם לגן עדן). כי כל מלאך יש לו מקום משלו, ואין אחד רשאי להיכנס ברשות חברו או במשלחת של חברו. ואם הוא נכנס, הרי הוא מקבל 'ששים מכות של אש' מאותם הכרובים (פירושי ר' אלעזר מגרמייזא/ דיני הנפש ד"ה הנשמה).

הכרובים שהיו בבית מקדש הם כנגד הכרובים שבשערי גן עדן

משה רבינו הצטוו לעשות על ארון העדות דמות שני 'פרובים' מזהב, שנאמר "ועשית שנים פרובים זהב מקשה תעשה אתם משני קצות הכפרת" (שמות כה, יח) והם היו כנגד שני הכרובים שהונחו בפתח גן עדן על מנת לשמור על 'עץ החיים' (זוהר חדש/ פרשת נח דף כח ע"ב ד"ה ולאחר כן ראו שלא שלח' מדרש הנעלם), לפי שהכניסה לפני ולפנים במקדש היתה כדוגמת גן עדן, והכרובים היו עומדים ושומרים במקדש, כמו ששומרים הכרובים בשערי גן עדן (זוהר חדש/ פרשת בראשית דף כד ע"ב ד"ה רבי בא בשם). וכשם שהכרובים למעלה עושים צירוף לנשמות, כך גם הכרובים למטה היו עושים צירוף לנשמות (זוהר חדש/ פרשת נח דף כז ע"א ד"ה הפתח השני בשערי גן עדן/ מדרש הנעלם). לכן הכהן הגדול היה נכנס עם נשמתו לקודש הקודשים ביום הכיפורים, באימה יראה ורתת וזיע ונקיות וטהרה (זוהר חדש/ פרשת בראשית דף כד ע"ב ד"ה רבי בא בשם).

אם זכה הכהן הגדול אז הוא היה נכנס פנימה אל קודש הקודשים בשלום. ואם לא זכה אז היתה יוצאת להב מבין שני הכרובים אשר היתה פוגעת בו ושורפת אותו מבפנים וממיתה אותו (זוהר חדש/ פרשת נח דף כז ע"א ד"ה הפתח השני בשערי גן עדן/ מדרש הנעלם).

‘זוהר חדש’ פרשת בראשית דף כד ע”ב ד”ה זכה הכהן). וזה היה העניין עם נדב ואביהו שני בניו של אהרן הכהן, שיצאה להב מבין שני הכרובים שבמקדש ושרפה את שניהם. והיה זה מכוח מה שהיו הכרובים במקדש מכוונים כנגד הכרובים שבגן עדן (‘זוהר חדש’ פרשת נח דף כח ע”ב ד”ה ‘ולאחר כן ראו שלא שלח’ מדרש הנעלם) **סוד יסוד הכרובים לא התגלה על ידי הקב”ה לאדם הראשון, וגם לא לאבות הקדושים אברהם יצחק ויעקב – אלא רק למשה רבינו** (‘מגלה עמוקות’ - רב אופניס’ אופן צג, ‘מדרש תלפיות’ ענף כרובים ד”ה ספר) (להרחבה בענין מותם של שני הצדיקים נדב ואביהו ראה מאמרנו לפרשת אחרי מות – ‘מעשה נדב ואביהו’).

הכרובים שבמקדש היו רומזים ונראים כמו המלאכים במרומים

הקב”ה רצה שעם ישראל יאמינו כי יש מציאות של מלאכים בעולם, והם שליחיו של ה’ יתברך להעביר את מסרי הנבואה לעם ישראל (‘רבינו בחיי’ שמות כה, יח). **לכן ציוה לשים ‘כרובים’ בקודש הקודשים שהם מורים על קיומם של המלאכים** (‘רבינו בחיי’ שמות כה, יח, ‘תפארת יהונתן’ לר’ יהונתן אייבשיץ פרשת נשא ד”ה כל הבא לצבוא. ראה ‘תורת העולה’ לר’ משה איסרליש זצ”ל חלק א’ פרק כה ד”ה והכרובים שעל הכפורת). ומטעם זה כאשר היו המלאכים נראים במראה הנבואה לנביאים ולחוזים, הם היו נראים כדמות הכרובים שבארץ – כלומר פני אדם עם כנפים (‘ספורנו’ שמות כה, כ), לפי שהכרובים התחתונים שבמקדש הם תבנית לאותם המלאכים העליונים המכוונים **‘כְּרָבִים’**. והיות שמראה הכרובים שבארץ היה כמראה נְעָרִים (רמב”ן שמות כה, כא – כב, רבינו בחיי כה, יח ד”ה והנה הכרובים שראה וד”ה ומפני שהכרובים) **לכן גם שםם הוא ‘כְּרָבִים’ מלשון ‘כרביא’ שתרגומו ‘כנער’** (גמ’ סוכה דף ה ע”ב, ‘זוהר חדש’ פרשת תרומה דף נג ע”ב ד”ה כרובים רביין, ‘כתם פז’ לר’ שמעון לביא על זוהר פרשת ויחי דף רכח ע”ב ד”ה ות”ח קב”ה. ראה משנה תמיד א, א).

וכשם שחיות הקודש הנקראים ‘כְּרָבִים’ עשויים מהרקיע עצמו, כך גם הכרובים שלמטה היו עשויים מזהב הכפורת עצמה (‘רבינו בחיי’ שמות כה, יח ד”ה וזה סדר). וכשם שהכרובים בשמים פורשים כנפים למעלה, כך גם הכרובים בארץ היו פורשים כנפים למעלה, וכפי שאמר דוד המלך עליו השלום **‘וּלְמַזְבַּח הַקְּטֹרֶת זָהָב מְזַקֵּק בְּמִשְׁקָל וּלְתַבְנִית הַמְּרֻכָּבָה הַכְּרָבִים זָהָב לְפָרְשֵׁים וְסִכְכִּים עַל אַרְוֹן בְּרִית הַיְיָ** (דברי הימים א’ כח, יח) (ראה ‘מצודת דוד’ דברי הימים א’ כח, יח). **וכשם שהשכינה למעלה ניכרת מבין הכרובים, כך היא גם היתה מנצנצת על הכפורת מבין שני הכרובים שבארץ** (‘מערכת אלוקות’ שער אחד עשר ד”ה והחיה היא הלהט).

וכעין זה היה מראה שני הכרובים שהיו על גבי ארון העדות בתוך קודש הקודשים בבית המקדש:

קול הנבואה הגיע לנביאים באמצעות הכרובים בבית המקדש

כל הטובות שנעשות לישראל באות מתחת ל’כסא הכבוד’ ונשלחות לישראל על ידי מלאכים (‘נועם אלימלך’ פרשת במדבר ד”ה ועוד יש). וכן הנבואות היוצאות לנביאים, מגיעות מהמלאכים הנמצאים למעלה מרקיע הנקרא ‘ערבות’ (‘תורת העולה’ להרמ”א חלק א’ פרק כה ד”ה והכרובים שעל הכפורת) באמצעות גבריאל המלאך (‘ספר המפואר’ לר’ שלמה מולכו הי”ד דף ח ע”א בסוף טור ב ד”ה דע כי הב”ה נתן באדם). **(הכרובים שבמשכן ובבית המקדש אשר רמזו למלאכים, היו פורשים כנפים למעלה לקבל את השפע, וכן את הנבואה** (‘רבינו בחיי’ שמות כה, י ד”ה וכבר ידעת, ‘תורת העולה’ להרמ”א חלק א’ פרק כה ד”ה והכרובים שעל הכפורת) **ולמעלה הלאה לנביאים** (‘רבינו בחיי’ שמות כה, י ד”ה וכבר ידעת). **רק אל משה רבינו היתה מגיעה הנבואה בלי אמצעי, לפי ש’הדיבור’ היה יוצא מה’ יתברך אל בין שני הכרובים בארץ ואז ישירות אליו** (‘רבינו בחיי’ שמות כה, י ד”ה וכבר ידעת, ‘תורת העולה’ חלק א’ להרמ”א פרק כה ד”ה והכרובים שעל הכפורת, ‘ספר המפואר’ לר’ שלמה מולכו הי”ד דף ח ע”ב טור ב ד”ה דע כי קודם שחטא) (להרחבה על השליחויות שעושה ה’ באמצעות המלאכים ראה מאמרנו לפרשת בלק – ‘שליחויות המלאכים’).

וזה מה שנאמר על משה רבינו **‘פֶּה אֶל פֶּה אֶדְבָּר בּוֹ וּמִרְאָהּ וְלֹא בְחִידָת וּתְמַנְתָּ ה’ יְבִיט’** (במדבר יב, ח) **לפי שמה רבינו היה שומע הכל ישירות מפי הגבורה, כאשר הקול היה יורד** (‘רבי אלעזר מגרמייזא’ הלכות הדיבור ד”ה וכשיוציא הדבור) **כמין סילון של אש** (‘ילקוט שמעוני’ פרשת נשא רמז תשיט) **מבין הכרובים של ‘כסא הכבוד’ למעלה אל בין הכרובים שעל הארון למטה, והיה מדבר עם משה רבינו** (‘רבי אלעזר מגרמייזא’ הלכות הדיבור ד”ה וכשיוציא הדבור). **ולא היתה שום בריה בעולם שומעת את הקול חוץ ממשה רבינו שהיה מגיע הקול ישירות לאזניו, כאשר היה נכנס לאוהל מועד** (רש”י ויקרא א, א, ‘מאירת עיניים’ לר’ יצחק דמן עכו תחילת פרשת וילך ד”ה אבל יהושע לא היה). **וכשהיה צריך לפעמים להתייש את כוח הקול כך שיבין אותו משה רבינו, היה יוצא משה רבינו מחוץ לאוהל. ואז הקול היה יוצא מבין הכרובים על גבי מזבח הקטורת וממנו על גבי מזבח העולה – ורק אז היה שומע אותו משה רבינו** (‘רבי אלעזר מגרמייזא’ מחבר ‘הרוקח’ בחלק הלכות הנבואה ד”ה הנביא היה ליבו שמת). (לגבי העברת הנבואה דרך שני הכרובים ראה ‘ילקוט שמעוני’ נביאים כתובים רמז שעה ד”ה ויאמר אלי, ‘פרקי דרבי אליעזר’ פרק שלשים ואחד ד”ה ר’ יהודה אומר).

שלמה המלך עשה עוד שני כרובים גדולים שעמדו בנס בתוך קודש הקודשים

שלמה המלך יצר בימיו שני 'כרובים' גדולים מעצי שמן וציפה אותם בזהב, והם נוספו לכרובים שהיו על ארון הברית, שנאמר "ויעש בבית קדש הקדשים כרובים שנים מעשה צעצעים ויצפן אתם זהב" (מלכים ב' ג, י). ואז הוא העמיד אותם על הארץ (רש"י מלכים א' ח, ו) בתוך מקום קודש הקודשים שבמקדש. עשיית הכרובים הנוספים היתה על פי הנבואה ורוח הקודש, כפי שאמר דוד המלך כאשר ציוה את בנו שלמה על כל תבנית המקדש וכליו "הכל בכתב מיד ה' עלי השפיל כל מלאכות התבנית" (מלכים א' ח, יט) (חומת אנ"ך להחיד"א פרשת תרומה אות ד).

לכרובים שהעמיד שלמה המלך במקדש היו כנפיים כדוגמת הכרובים שעל גבי הכפורת. גוף הכרובים של שלמה המלך היה עומד בתוך 'קודש הקודשים' בדרך נס, לפי שלא היה שם מקום להכיל את כנפי הכרובים ביחד עם גופם, שהרי שתי הכנפיים היו יחדיו במידה של עשרים אמה, וכל גודלו של בית 'קודש הקודשים' היה רק עשרים אמה (עפ"י בבא בתרא דף צט ע"א). לכן שלמה המלך לא סמך בתחילה על הנס, ועשה את הכרובים באופן שלא יפרשו את כנפיהם פרישה גמורה, רק יהיו כנפי הכרובים זקופים קצת – וכך הם יכנסו לתוך קודש הקודשים. אך כאשר כבר הכניסם פנימה, ראו את הנס שבו גוף הכרובים לא תופס מקום ושאפשר שהכרובים יפרשו את ידיהם לגמרי. ואז הכרובים שנכנסו פרשו את כנפיהם פרישה גמורה עד שנגעו כנף אל כנף מהקיר אל הקיר (וכלי יקר' מלכים א', ו, כז ד"ה ויתן את הכרובים) והיה בפרישתם מעשה נס, שהרי הם היו דבר דומם העשוי מעצי שמן ולא דבר חי (עפ"י יתם פז' זוהר פרשת ויחי דף רכח ע"ב ד"ה וכדי לבאר הסוד).

ולכן כאשר הכניס שלמה המלך את הכרובים נאמר "ויתן את הכרובים בתוך הבית הפנימי ויפרשו את כנפי הכרובים ויתגע כנף האחד בקיר וכנף הכרוב השני נגעת בקיר השני וכנפיהם אל תוך הבית נגעת כנף אל כנף" (מלכים א' ו, כז), שבתחילה נאמר "ויתן את הכרובים בתוך הבית הפנימי" – כלומר שנתן את הכרובים כפופים מעט, ורק אחר כך כאשר הכניסם פנימה התקיים "ויתן את כנפי הכרובים" (וכלי יקר' מלכים א', ו, כז ד"ה ויתן את הכרובים), כאשר פרישת הכנפיים נעשתה על ידי הכרובים עצמם (אדרת אליהו להגאון ר' אליהו מוויילנא מלכים א' ו, כז). אחר כך היה עוד נס שהכרובים הורידו את כנפיהם וסוככו על ארון הברית שהוכנס פנימה ועשו כמעין 'סכה', שנאמר "כי הכרובים פרשים כנפיהם אל מקום הארון ויספן הכרובים על הארון ועל בדיו מלמעלה" (מלכים א' ח, ז) (מלבי"ם מלכים א' ח, ז).

השכינה שרתה על כנפי הכרובים שמעל הארון בזמני התפילות של ישראל

כאשר הכניס משה רבינו את הכרובים שעל ארון העדות למשכן לא היו כנפיהם פרושות, ובדרך נס הם פרשו את כנפיהם ושוב חזרו וקימטו אותם כפי שהיו בתחילת עשייתם (ניצוצי אורות' להחיד"א על זוהר פרשת אחרי מות דף נט ע"א בשם הרמ"ז). והאות והנס שעשו בתנועת כנפיהם, היה משום שהם היו כנגד הכרובים הרוחניים של מעלה שגם הם עומדים בדרך נס (זוהר חדש' פרשת תרומה דף נג ע"ב ד"ה כוונא דכרובים). הכרובים שעל ארון העדות היו מזיזים את גופם בהתאם לקשר הרוחני שבין עם ישראל לקב"ה. שאם היו ישראל צדיקים וזכאים, היו הכרובים מדבקים פנים אל פנים (עפ"י זוהר חדש' תרומה דף נג ע"ב ד"ה בכל זימנא ד"ה ועל דא כרובים) עד שהיו נראים מחובקים ממש זה עם זה (יומא דף נד ע"ב). ואם היו ישראל חלילה חוטאים, היו הכרובים מחזירים פניהם זה מזה (זוהר חדש' תרומה נג ע"ב ד"ה בכל זימנא ד"ה ועל דא כרובים).

לכן הכהן הגדול ביום הכיפורים היה שם את הקטורת בתוך קודש הקודשים דווקא בין בדי ארון הברית אצל הכרובים, לפי שבאותה השעה פניהם של הכרובים היה איש אל אחיו, ויכלה אז הקטורת למשוך שפע אלוקי, לקשר לייחד ולחבר בין עליון ותחתון (יטעמי המצוות' לרבינו מנחם הבבלי מצוות עשה מצוה מא), וכן היה בשלושת הרגלים, שהיו הכרובים מחובקים זה עם זה מחמת קרבת ה' הגדולה לישראל באותה העת. והיו אז מגלגלים את הפרוכת של השער שבין 'הקודש' ל'קודש הקודשים' שהיה בבית המקדש הראשון, ומראים לישראל את הכרובים ואומרים להם "ראו חפתכם לפני המקום כחפת זכר ונקבה" (גמ' יומא דף נד ע"א).

הכרובים שעל גבי הכפורת היו מרימים את כנפיהם בכל יום ויום, ופורשים אותם למעלה ומכסים את הכפורת (זוהר חדש' פרשת תרומה דף נג ע"ב ד"ה כוונא דכרובים). ועשו זאת מתוך חכמה ודעת (יאור החמה' על זוהר פרשת ויחי דף רכח ע"ב ממחרת"ו) בדרך נס, שלש פעמים ביום (זוהר פרשת ויחי דף רכח ע"ב ד"ה פתח ואמר כי הכרובים, זוהר פרשת אחרי מות דף נט ע"א ד"ה ותנא האי דכתיב) בזמן שלושת התפילות של ישראל – שחרית מנחה וערבית (עפ"י יתם פז' זוהר פרשת ויחי דף רכח ע"ב ד"ה וכדי לבאר הסוד). וזהו מה שנאמר "והיו הכרובים פרשי כנפיהם למעלה סככים ככנפיהם על הכפרת" (שמות כה, כ), לא נאמר 'פורשים כנפיהם' שמשמעו כי הם כבר עשויים מתחילה עם כנפיהם פרושות, אלא נאמר "פרשי כנפיהם" – שכוונתו כי הם תמיד עושים כך, לפי שבכל יום הם פרשו מחדש את כנפיהם (יאור החמה' על זוהר פרשת ויחי דף רכח ע"ב ממחרת"ו).

קדושת ה' היתה מתגלית על הכרובים שלש פעמים ביום (זוהר פרשת אחרי מות דף נט ע"א ד"ה ותנא האי דכתיב) באותה השעה שהיתה מתגלה גם על ישראל (יאור החמה' על זוהר פרשת אחרי מות דף נט ע"א ד"ה ותנא וירד' מהרמ"ק), ואז הכרובים היו מכסים ומחפים את הכפורת, כפי שנאמר "והיו הכרובים פרשי כנפיהם למעלה סככים ככנפיהם על הכפרת" (שמות כה, כ) וכנפיהם נעשו אז כמו כסא

לשכינה שהיתה שורה עליהם בענן (אור החמה' על זוהר פרשת אחרי מות דף נט ע"א ד"ה 'ותאנא וירד' וד"ה ותאנא תלת זמני מהרמ"ק) **ומצמצמת את עצמה בין בדי הארון, על כנפי הכרובים** (דעת חכמה' לרב פוחוביצר שער הידיעות פרק עשירי ד"ה ומי"ש שנשמות ישראל) **שנאמר "ישב הכרובים הופיעה"** (תהלים פ, ב) (ארץ החיים' על התהלים מזמור פ, ב), **ואחר סילוקה היו הכרובים שבים ומקמטים ושומטים את כנפיהן** (עפ"י זוהר פרשת אחרי מות דף נט ע"א ד"ה ותאנא האי דכתבי). **ומחמת גילוי השכינה בתוך הענן על הכפורת, הוזהר אהרן הכהן "ואל יבא בקל עת אל הקדש מבית לפרכת אל פני הפרכת אשר על הארון ולא ימות פי בענן ארצה על הפרכת"** (ויקרא ט, ב) (רש"י ויקרא טו, ב).

נס כזה שבו תהיה חתיכת 'זהב' עם חיות ותנועה כמו שהיה עם הכרובים העשויים מזהב – לא היה בכל חלקי המקדש (תפארת שלמה' לר' שלמה מראדמסק פרשת תרומה ד"ה והיו הכרובים). **ובמה שצמצם ה' יתברך את שכינתו בין שני הכרובים** (ארץ החיים' לר' אברהם חיים כהן על התהלים מזמור פ, ב) **ונתן חיות לכרובים העשויים מזהב** (תפארת שלמה' פרשת תרומה ד"ה והיו הכרובים) **הראה הקב"ה את חיבתו של ישראל בעיניו** (ארץ החיים' על התהלים מזמור פ, ב, 'תפארת שלמה' פרשת תרומה ד"ה והיו הכרובים) **ואת התעוררות האהבה בינו לביןם, ושהוא מתאוה לתפילתם של ישראל** (תפארת שלמה' פרשת תרומה ד"ה והיו הכרובים).

כששרתה השכינה על הכרובים שמעל הארון הם היו משוררים

הכרובים היו מתקיימים באות ונס מחמת 'הרוח העליונה' שהיתה שורה שם. וזה היה כמו אדם הראשון שנוצר מהעפר, ועד שלא שרתה עליו רוח מלמעלה לא היה בו ממש, וכששרתה היתה בו ממשות וקיום. וכן היה עם המטה של אהרן, שהיה עץ בלי ממשות כלל, וכיון שה' שלח בו רוח חיים, הוא התקיים ונעשה לבריה ממש (זוהר חדש' פרשת תרומה דף נט ע"ב ד"ה בכל אתר וד"ה ואי תימא) **ונהפך מעץ יבש' לנחש, שנאמר "ויבא משה ואהרן אל פרה ויעשו כן כפאשר צוה ה' וישלח אהרן את מטהו לפני פרה ולפני עבדיו ויהי לתנין"** (שמות ז, ט), **"ויהי לתנין"** – שהפך המטה לנחש (לפי רש"י שמות י, ז). **וכל שכן שכך היה עם הכרובים שהם קדושים כמו הקדושה של מעלה** (זוהר חדש' פרשת תרומה דף נט ע"ב ד"ה בכל אתר וד"ה ואי תימא).

הכרובים במקדש היו מקישים בכנפיהן ואומרים שירה בשעה שהיה יורד הענן עם השכינה על הכפורת. שכאשר היו מרימים את כנפיהם היו שרים "כי גדול ה' ומהקל מאד נורא הוא על כל אלהים" (תהלים צו, ד). וכאשר היו מורידים את כנפיהם ומכסים רק את הכפורת, הם היו שרים "כי כל אלהי העמים אילילים וה' שמים עשה" (תהלים צו, ה) (זוהר פרשת אחרי מות דף נט ע"א ד"ה ותאנא ד"ה אמר רבי אבא וד"ה ומה שירתא). **וכוונתם בזה לומר שאף שהשכינה מתגלה עליהם, אין לה גבול ומקום כמו שאר "אלהי העמים" חס וחלילה, שהרי ה' "שמים עשה" וגם השמים ושמי השמים לא יכילוהו** (אור החמה' על זוהר פרשת אחרי מות דף נט ע"א ד"ה ותאנא וירד מהרמ"ק). **וכן אמרו הכרובים "לפני ה' כי בא פי בא לשפט הארץ ישפט תבל בצדק ועמים באמונתו"** (תהלים צו, יג) (זוהר פרשת אחרי מות דף נט ע"א ד"ה ותאנא ד"ה אמר רבי אבא וד"ה ומה שירתא), **וכוונתם שהם רועשים מ"לפני ה'" ושכינתו אשר מתגלה במקדש** (אור החמה' על זוהר פרשת אחרי מות דף נט ע"א ד"ה ותאנא וירד מהרמ"ק).

וכשהיו שומעים את שירתם של הכרובים, ידעו שהשכינה נגלית בתוך המקדש (זוהר פרשת אחרי מות דף נט ע"א ד"ה ותאנא ד"ה אמר רבי אבא וד"ה ומה שירתא). **כך היה גם כאשר הכהן הגדול נכנס לשים את הקטורת בקודש הקודשים, הוא היה שומע את קולם של הכרובים המזמרים ומשבחים, וכפי ששמע יחזקאל הנביא ואמר "ואשמע את קול כנפיהם כקול מים רבים כקול שדי בלכתם קול המלה כקול מנה בעמדם תרפינה כנפיהן"** (יחזקאל א, כד) (זוהר פרשת אחרי מות דף נט ע"א ד"ה וקלהון, עפ"י זוהר פרשת אמור דף קב ע"א ד"ה אמר רבי), **ואז היה הכהן גדול יודע שהכל נמצאים בשמחה** (זוהר פרשת אמור דף קב ע"א ד"ה אמר רבי) **ושם שורה השכינה** (מקדש מלך' על זוהר פרשת אחרי מות דף נט סוף ע"א). **והוא היה שם את הקטורת במקומה והיה מכוון כוונות שנצרך, וכל העולם היה מתברך** (זוהר פרשת אחרי מות דף נט ע"א ד"ה וקלהון).

גם בתחילת כל לילה היו הכרובים במקדש מקישים בכנפיהם למעלה ופורשים אותם, ואז היה נשמע קול ניגון מכנפיהם והוא מזמור "שיר המעלות הנה ברכו את ה' כל עבדי ה'" (תהלים קלד, א). **וכן מזמור "שאו ידכם קדש" (תהלים קלד, ב).** **ואז המלאכים העליונים שאומרים שירה בראשית הלילה היו מתחילים לנגן, וכך היה עולה כבוד הקב"ה מלמטה למעלה.** **וכן במשמרה שניה של הלילה, היו הכרובים במקדש מקישים בכנפיהם והיה נשמע קול נגינתם שהוא מזמור "שיר המעלות הבטחים בה' כהר ציון" (תהלים קכה, א).** **ואז המלאכים שעומדים במשמרה שניה של הלילה היו מתחילים לנגן.** **וכן במשמרה שלישית של הלילה היו הכרובים מקישים בכנפיהם ואומרים בשירתם את מזמור "הללויה הללו עבדי ה' הללו את שם ה': יהי שם ה' מברך מעתה ועד עולם" (תהלים קיג, א - ב)** **ואז המלאכים שעומדים במשמרה שלישית של הלילה היו אומרים את שירתם** (זוהר פרשת ויחי דף רלא ע"א – ע"ב ד"ה ותא חזי, 'כנפי יונה' להרמ"ע מפאנו חלק שני סימן קיד). **"השיבנו ה' אליך ונשובה חדש ימינו כקדם" (איכה ה, כא), אמר.**

העלון גם לעילוי נשמת: יצחק בן רבקה ז"ל הרב יצחק שלמה בן שרה ז"ל ת.נ.צ.ב.ה.	העלון גם לעילוי נשמת: מאיר בן משה ז"ל יונה בן שמואל ז"ל, ברטה בתיה בת מאיר ז"ל, חיים בן לייב ז"ל, מרים בת שמואל ז"ל ת.נ.צ.ב.ה.	העלון גם לעילוי נשמת: שרה סילבי בת עזיזה ז"ל ת.נ.צ.ב.ה.	העלון גם לעילוי נשמת: ציונה שושנה בת חנה במון ז"ל אליהו בן גולבקר ז"ל שיה ברחמי שילת להם רפואה שלמה ת.נ.צ.ב.ה.	העלון גם לעילוי נשמת: אהרן בן עזיזה ז"ל ארלט עילה בת פורטון מסעודה ז"ל ת.נ.צ.ב.ה.	העלון גם לעילוי נשמת: רחל בת גרשון הנוולדת משרה אשת דוד ז"ל נכבוע"א בשנת התשס"ט ת.נ.צ.ב.ה.	העלון גם לעילוי נשמת: אליהו בן ג'נט ז"ל ת.נ.צ.ב.ה.	העלון גם לעילוי נשמת: שמעון בן עישא ז"ל ברטה בת סביחה ז"ל ת.נ.צ.ב.ה.	העלון גם לעילוי נשמת: רפאל בן יפה וישראל חי ז"ל וכל משפחתם ניתן להקדיש את העלון לרפואה או לעילוי נשמת בטל 052-7675933 וכן ניתן לשלוח הערות/תארות ולקבל את העלון במייל tora.haim@gmail.com
--	--	---	--	---	--	--	--	--